

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 3. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius01val-shoot-idm140153321408320.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Inden Forholdet mellem Palladius' Katekismus 1537 og Vormordsens af samme Aar udredes, maa da ganske kort Vormordsens Oversættelse omtales. Katekismen er i ^{*} 4 Modsætning til Palladius' skrevet for *Sognepræster* til Brug ved *Gudstjenesten 1. Af første Del*, som har omhandlet Syndsbekendelse og Syndsforladelse, er kun et lille Fragment bevaret i det eneste endnu eksisterende Exemplar (paa det kgl. Bibliothek i Kbh.). *Anden Del* (Bl.B 1v-C 4r) har omfattet Troesartiklerne og Daabens og Alterets Sakramenter, de ti Bud og Fadervor med Forklaringer. Indholdet falder altsaa sammen med Luthers lille Katekismes, men Ordningen er forskellig. *Tredje Del*, af hvilken kun lidet er bevaret, har indeholdt Læren om forskellige Slags Synder. Til Grund for anden Del er lagt den latinske Oversætt. af Luthers Katekismus, som er bevaret i et Kompendium af lutherske (og enkelte ikke-lutherske) Skrifter: *Enchiridion piarum precativum*, Wittenberg 1529. Oversættelsen, der oprindeligt var beregnet til Skolebrug, skyldes vistnok Humanisten *Lonicerus*. Den er skrevet i et elegant Latin og holder sig ikke nøje til den tyske Original. Dennes Spørgeform er i første Del afløst af det docerende *hoc est*, og alt hvad der hentyder til Katekismens Brug i Huset er udeladt². Vormordsen har snart ordret fulgt denne Oversættelse, snart givet en omskrivende og udvidende Parafase af den. Men desuden har han paa enkelte Punkter nyttet ældre danske Arbejder, nemlig Poul Helgesens Oversættelse af Luthers Bedebog "Een Cristelig vnderwijszningh" 1526, Henrik Smiths Katekismusbearbejdelse "En liden Dyalogus eller Catechismus", der var udkommet i Begyndelsen af 1537, og Oversættelserne af det ny Testamente fra 1524 og 15293. Vi skal nu se, hvorledes Palladius benytter dette Arbejde.